

דברים בחנוכת מוצב הפעמון 25 מאי 2017
יוסי לנגוצקי (אל"מ, דימ.)
מפקד הסיירת הירושלמית במלחמת ששת הימים

מכובדי,

מתכנסים אנו כאן היום, כמדי שנה, זה חמישים שנה, מאז המערכה להגנתה ולשחרורה של ירושלים, במלחמת ששת הימים, הפעם על מנת לחנוך את "מוצב הפעמון" המשומר, מוצב פלוגתי מבוצר של הצבא הירדני, שכלל 31 בונקרים, רשת תעלות קשר, גדרות תיל ושדות מוקשים, אתר המלחמה, שהינו היחיד שנותר מקרבות "החטיבה הירושלמית" במלחמת ששת הימים.

חמישים שנה עמד המוצב בשימונו, עד שזכינו לכך שעמרי שלמון, מנהל המועצה לשימור אתרים, בתמיכה רבתי של ראובן פינסקי, נרתמו לשימורו של המוצב העזוב. פועלם הם, תרומת לוחמי הסיירת ופועלם המסור של צוות המועצה ומשרד האדריכלים, הם שהביאו למימוש המיזם.

על כך נברך ונאמר: " בָּרוּךְ הוּא שֶׁהֶחֱיֵנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַזֶּה . "

חמישים שנה חלפו מאז צהרי אותו יום שני, 5 יוני 1967, בו הוזעקנו, בני ירושלים, לוחמי החטיבה הירושלמית, להגן על הבית, להלחם ולהדוף את האויב הירדני, שהשתלט בהפתעה על מתחם ארמון הנציב והחל להגיח ממנו לעבר דרומה של ירושלים.

צוות קרב משולב בפיקודו של אשר דר, מג"ד חי"ר 161, שכלל לוחמים מהסיירת הירושלמית וטנקים מפלוגת הטנקים הירושלמית, עם כוחות של גדוד חי"ר ירושלמי 161, כבש בהתקפת נגד את מתחם ארמון הנציב. בהמשך כבשו לוחמי הסיירת את "מוצב הנקניק" המבוצר. עם רדת החשכה תקפו לוחמי הסיירת עם טנקים את "מוצב הפעמון" המבוצר מעורפו, וכבשו אותו בקרבות פנים אל פנים, במהלכו נפלו ששה מלוחמינו.

וכך במהלך שש שעות, השמיד צוות הקרב המשולב, שלוש פלוגות ירדניות והסיר את האיום הירדני על דרומה של העיר, גדע את ציר התחבורה העיקרי הירדני שבין ירושלים המזרחית לבין הר חברון כמו גם החל בסגירת המלקחיים של ירושלים המזרחית, מדרום.

עוז רוחם של לוחמינו, דבקותם המוחלטת במשימתם, נכונותם להקרבת חייהם בקרבות, הם שהצילו את העיר והביאונו עד הלום.

חמישים שנה, ואנו הלוחמים לא שכחנו ולא נשכח דבר. כאילו עמד לו הזמן מלכת. הקולות, המראות והריחות של אותו יום חם וגדוש בניחוחות השדות של שלהי האביב, שסופם בריח המוות, עודם עמנו, עד קצה דרכנו.

נזכור את חברינו שנפלו בקרב על מוצב הפעמון:

סמל דני אשורי - יליד אירן, עמד לסיים לימודי הוראה בן 27 היה בנופלו

רב"ט אליהו גואטה - יליד לוב. מנהל עבודה, בן 30 היה בנופלו. חודש לאחר נפילתו נולד לו בן הנקרא על שם אביו.

טוראי גידי הלבץ - יליד חיפה, בן לאביו ישעיהו שנפל במלחמת העצמאות, מהנדס - מחקר, בן 30 היה בנופלו.

סמל יהושע וולצר - יליד בלגיה. ניצול שואה, הוריו ניספו באושוויץ, הוא אחותו ואחיו ניצלו ע"י משפחה קתולית שהסתירה אותם, פיזיקאי, בן 27 היה בנופלו.

רב"ט רוברט חדד - יליד טוניס, עובד דפוס. בן 31 היה בנופלו.

סמ"ר מנחם שרגא - יליד תל אביב, אב לילד - חיים, גיאולוג, בן 26 היה בנופלו. כמה חודשים לאחר נפלו נולדה בתו שנקראה צורית, ע"ש הכפר צור באהר הסמוך למוצב הפעמון.

ת. נ. צ. ב. ה

ששה לוחמים, יוצאי גלויות אירן, בלגיה, טוניס, לוב וילידי הארץ, במגוון מקצועות, רווקים ונשואים, אבות לילדים פעוטים וילדים שנולדו לאחר נפילתם. פרחים צעירים שנקטמו עם ראשית פריחתם. פסיפס אנושי של לוחמים האופייני ליחידות המילואים של צה"ל אשר רעותם, לכידותם, נאמנותם ואהבתם זה לזה הינן ממקורות כוחנו.

חברינו אלה שנפלו במערכה, הינם דוגמא ללוחמי המילואים המסורים של צה"ל, - המקדישים, ימים ולילות, בקרה ובחוס, בשקדנות ותחושת שליחות, אם לאימונים שונים לצורך העלאת כשירותם למלחמה כי תבוא, אם בשרות בטחון שוטף לאורך גבולות המדינה אם בשירות פעיל בתקופות כוננות.

אנו בני ירושלים, נחלצנו להלחם ולגונן על ביתנו. על משפחותינו ועל עירנו. זאת ממש כאן בשטחים בהם נפלו עשרות רבות מלוחמי מלחמת העצמאות, שנתנו את חייהם להגנתה וחירותה של ירושלים.

בזכותם של אלה עומדת מדינת ישראל אל מול אויביה.

מעבר לגאווה על תרומת הנופלים לחירותה של ירושלים והדיפת האויב הירדני שהתכוון לכובשה, אנו חבריהם לנשק, מצהירים בכל פעם " כי

בנופלים ציון לנו את החיים " ונשבעים, כי נעשה כל שביכולתנו להיות ראויים לשאת את זכרם.

אנו שנותרנו בחיים חייבים להבהיר לעצמנו, בכנות ובאומץ, מה הם אותם "חיים" שחברינו ציון לנו, מעבר לאהבת העם והארץ, כוונתי לחיים במשמעות האנושית והמוסרית שהיא הבסיס לחיינו, אותם ערכים שחובה על כל אחד ואחד מאתנו לעצב ולקיים בכוחות עצמו.

אעז ואסכם במלים הבאות את אשר להבנתי הייתה צוואתם של חברינו שנפלו במלחמה :

היו אוהבי אדם. ישרי דרך. רחבי לב. מטפחי משפחה. היו צנועים. גלו חמלה. היו אנושיים. תמכו בחלשים. היו נדיבים. היו סובלנים ופתוחים לכל בעלי הדעות. הסתפקו ושמחו בחלקכם.

היו " בני אדם " .

כך נקיים את ציונים של חברינו הנופלים. .

את דברי אסיים מתוך השיר " החיילים הצעירים שמתו לא ידברו " שנכתב ע"י ארצי'בלד מקליש, בתרגום חיים חפר.

" החיילים הצעירים שמתו לא ידברו, ובכל זאת ישמע קולם בחלל הבתים שהדמימו: יש להם דומיה, המדברת בעדם בלילות, ובהכות האורלוגין.

**הם אומרים:
צעירים היינו ומתנו -
זיכרונו!**

**הם אומרים:
עשינו ככל אשר יכולנו,
אך אם לא יושלם המעשה
והיה כלא עשינו.**

הם אומרים:
מיתותינו לא שלנו הן,
כי אם שלכם,
ואשר תעשו מהן -
רק הוא יהיה משמען.

מתנו -
זיכרוננו, אתם החיים!
הנה ציווינו לכם את מיתותינו,
תנו להן את משמען:
תנו להן קץ למלחמה ושלוש אמת,
תנו להן ניצחון הגומר מלחמות
ועושה שלום.
תנו להן את משמען.
כי צעירים היינו, -
אומרים הם.

מתנו -
זיכרוננו, אתם החיים!"